

UCHWAŁA Nr III/180/2024

III Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z dnia 7 sierpnia 2024 roku

w sprawie opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego przewidzianego do zaciągnięcia przez Gminę Lubochnia w kwocie 4 400 000,00 zł

Działając na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. **Radosław Hrychorczuk – przewodniczący**
2. Bogusław Wenus – członek
3. Łukasz Szczepanik – członek

- w związku z wnioskiem Wójta Gminy Lubochnia z dnia 16 lipca 2024 r. o wydanie opinii w sprawie możliwości spłaty kredytu długoterminowego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu gminy w kwocie 4 400 000,00 zł (słownie: cztery miliony czterysta tysięcy złotych),

uchwała, co następuje:

- wyraża **pozytywną opinię**, co do możliwości spłaty kredytu długoterminowego w kwocie 4 400 000,00 zł przeznaczonego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Lubochnia w roku 2024 oraz spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów,

Uzasadnienie

Opinia wyrażona w sentencji niniejszej uchwały została dokonana w oparciu o przepisy powszechnie obowiązującego prawa oraz poprzedzona została analizą dokumentów będących w posiadaniu Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi na dzień wydania niniejszej opinii, w szczególności: danych wynikających z następujących aktów organów Gminy Lubochnia:

- uchwała Nr LXXXVI/491/24 z dnia 10.01.2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu na 2024 r. ze zm.,
- uchwała Nr LXXXVI/490/24 z dnia 10.01.2024 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2024 – 2041 ze zm.,
- zarządzenie Nr 64/2024 z dnia 16 lipca 2024 r. w sprawie zaciągnięcia długoterminowego kredytu na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w roku 2024 oraz spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów.

Analizując zdolność Gminy Lubochnia do wywiązania się z zobowiązania wynikającego z planowanego do zaciągnięcia kredytu długoterminowego Skład Orzekający zważył i ustalił, co następuje:

Zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 1 - 4 ustawy o finansach publicznych, jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego, finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego; spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów, wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

W myśl art. 91 ust. 1 tej ustawy suma zaciągniętych kredytów i pożyczek, innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych nie może przekroczyć kwot określonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego. Z powyższych przepisów wynika, że zaciąganie zobowiązań przez jednostki samorządu terytorialnego, w tym przychodów zwrotnych z tytułu emisji obligacji, kredytów i pożyczek, nierozzerwalnie związane jest z budżetem jednostki oraz z wieloletnią prognozą finansową.

W budżecie jednostki określa się bowiem: deficyt budżetu i źródła jego finansowania, łączną kwotę przychodów, rozchodów, limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych obligacji (art. 212 ust. 1 pkt 3, pkt 4, pkt 5, pkt 6 ustawy o finansach publicznych). W wieloletniej prognozie finansowej określa się natomiast m.in. przychody i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia (art. 226 ust. pkt 5 tej ustawy). Tak więc możliwość podjęcia uchwały w sprawie zaciągnięcia kredytu czy pożyczki zasadniczo zdeterminowana jest wymogiem uprzedniego sytuowania w uchwałach dotyczących budżetu i wpf jednostki samorządu terytorialnego planowanych przychodów i rozchodów budżetu.

W dniu 16.07.2024 r. Wójt Gminy Lubochnia wydał zarządzenie Nr 64/2024 w sprawie zaciągnięcia długoterminowego kredytu na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w roku 2024 oraz spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów. Z zarządzenia tego wynika, że spłata kredytu następować będzie w latach 2025- 2041 z dochodów własnych Gminy, wolnych środków, nadwyżki z lat ubiegłych, a w przypadku ich braku z kredytów. Zabezpieczeniem spłaty kredytu będzie weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Z uchwały budżetowej Gminy Lubochnia nr jw. zmienionej uchwałą NR IV/28/24 Rady Gminy Lubochnia z dnia 11 lipca 2024 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy Lubochnia na rok 2024 wynika, że deficyt budżetu Gminy na rok 2024 w wysokości 3 995 849,54 zł zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z zaciąganych kredytów i pożyczek w kwocie 3 319 730,43 zł oraz niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 676 119,11 zł. Spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 1.080.269,57 zł zaplanowano sfinansować również opiniowanym kredytem.

Kwota zaciąganego przez Gminę kredytu długoterminowego w wysokości 4 400 000,00 zł mieści się w ustalonym zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych limicie zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu budżetu w kwocie 9 475 517,54 zł (§ 7 pkt 2 uchwały zmieniającej). Kwota zaciąganego kredytu znajduje także oparcie w § 8 pkt 2 uchwały zmieniającej budżet

Gminy na rok 2024 zgodnie z którym Rada Gminy Lubochnia upoważniała Wójta Gminy do zaciągania kredytów i pożyczek na pokrycie planowanego deficytu budżetu, spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek do wysokości 4 475 517,54 zł.

Z powyższego wynika zatem, że Wójt Gminy Lubochnia zaciągając opiniowany kredyt będzie działał zarówno w granicach ustalonego limitu, jak i udzielonego upoważnienia.

Według prognozy kwoty długu, ujętej w wieloletniej prognozie finansowej Gminy planowane zadłużenie na koniec 2024 roku wyniesie 29 293 610,75 zł, co stanowi 47,14% planowanych na ten rok dochodów budżetu. Skład zwraca uwagę na dość duże zadłużenie Gminy w 2024 r. W kolejnych latach budżetowych Gminy, co zasługuje na aprobatę odnotowuje się spadek kwoty długu w Gminie. Całkowita spłata zadłużenia nastąpi w 2040 r. Skład nadmienia, że rozchody związane ze spłatą zadłużenia oraz wydatki na obsługę długu w kolejnych latach będą istotnym obciążeniem dla kolejnych budżetów jednostki. Skład wskazuje, że kwota rozchodów z tytułu spłaty długu oraz wydatków związanych z jego obsługą (odsetki, prowizje) limitowana jest relacją spłaty zobowiązań, określoną przez ustawodawcę w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Spełnienie tej relacji jest warunkiem uchwalenia budżetu i wieloletniej prognozy finansowej. W prognozie długu, stanowiącej część WPF, jednostka samorządu terytorialnego musi potwierdzić zachowanie przedmiotowej relacji przez cały okres, na jaki przyjęta jest prognoza, jednocześnie dane zawarte w WPF w tym zakresie pokazują potencjalną zdolność jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania nowych zobowiązań, które będą musiały być uwzględnione w relacji spłat zobowiązań. Możliwość zadłużania się danej jednostki samorządu terytorialnego zdeterminowana jest zatem poziomem indywidualnego wskaźnika o którym mowa w przytoczonym art. 243 ustawy o finansach publicznych. W latach 2020-2025 indywidualny wskaźnik zadłużenia wynikający z art. 243 ustawy o finansach publicznych będzie ustalany na podstawie art. 9 ust. 1, 3 i 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 2050 ze.zm). Natomiast w roku 2026 i latach następnych do ustalenia relacji indywidualnego wskaźnika będą miały zastosowanie przepisy ust. 2 art. 9 cyt. ustawy zmienianej.

Na podstawie przedłożonych materiałów Skład Orzekający ustalił, że w okresie w którym jednostka planuje spłacić przedmiotowy kredyt wskaźniki planowanych łącznych kwot spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań długoterminowych kształtują się poniżej wskaźników maksymalnych wyznaczonych regułą wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Z danych wykazanych w wieloletniej prognozie finansowej Gminy wynika również, że w latach 2024-2041 zachowana zostanie zasada określona w art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Na podstawie art. 9 ust. 1a przytoczonej ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w latach 2022-2025 regionalna izba obrachunkowa, wydając opinię o możliwości spłaty zobowiązań, ocenia w szczególności wpływ planowanych zobowiązań na realizację zadań publicznych.

W ocenie Składu Orzekającego, według aktualnych danych i informacji, zaciągnięcie opiniowanego zobowiązania nie zagraża realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i w następnych latach jego obsługi i spłaty. Skład Orzekający wskazuje jednak na konieczność optymalnego, a zarazem ostrożnego zarządzania finansami jednostki ze względu na zachodzące zmiany uwarunkowań społecznoekonomicznych zwiększających ryzyko prowadzenia gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Organy Gminy powinny mieć na uwadze, że w okresie

prognozy może pojawić się ryzyko niesprawdzalności założonych danych wynikające z obiektywnych przyczyn, takich jak niekorzystne zjawiska makroekonomiczne, np. poziom inflacji, wysokie koszty obsługi zadłużenia, presja na zwiększenie wydatków o charakterze bieżącym z powodu wzrostu kosztów wykonania zadań.

Skład zastrzega, iż niniejsza opinia została wydana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa dotyczące finansów publicznych oraz bieżące dane obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku wystąpienia nowych nieprzewidzianych okoliczności, w tym niezrealizowania dochodów na zakładanym poziomie lub konieczności zaciągnięcia nowych, nieplanowanych zobowiązań, sytuacja finansowa jednostki może ulec zmianie.

Oceniając powyższy stan prawny i faktyczny obrazujący sytuację finansową Gminy, Skład Orzekający po przeprowadzonej analizie stwierdza, że w dniu wydania przedmiotowej opinii Gmina posiada możliwość spłaty wnioskowanego kredytu zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Powyższe daje Składowi Orzekającemu asumpt do wydania opinii, jak w sentencji niniejszej uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
III Składu Orzekającego RIO w Łodzi
Radosław Hrychorczuk